

Biskop em. Tor Singsaas.

Rotary distriktskonferanse 23.09.2018 – Scandic Lerkendal, Trondheim

Morgentanker

Å leve i øyeblikket

God morgen!

Rotaryvenner!

«Carpe diem» = «Grip dagen», - er et kjent latinsk uttrykk som skriver seg fra et dikt av Horatius. Det oppfordrer oss til å gripe tak i, - leve ut og nyte hver enkelt dag.

Det er jo en livskunst, - selve hemmeligheten ved å leve!

«Å fange øyeblikket», - å leve i øyeblikket!

Å **ikke** være på vei til noe nytt hele tiden, som gjør at du ikke merker hvor du er nå, - **i dette øyeblikk.**

For livet er gjemt i øyeblikket!

Ikke sjelden er det noe som venter meg om litt som opptar meg mer enn det jeg nå står oppi. Det kan være noe jeg er bekymret for som ligger foran meg, - selvsagt noe jeg gleder meg til også,

- eller, - det kan være noe som henger igjen fra i går, - eller tidligere,

- som kaster skygger over meg, - og som påvirker meg slik at jeg ikke tar inn det som hender meg akkurat nå.

Jeg enser virkelig ikke henne eller han som står ansikt til ansikt med meg akkurat nå.

Hvor ofte må jeg ikke si til meg selv at jeg var egentlig ikke tilstede i det som skjedde nå, - eller det jeg opplevde denne helga, - det var så mye «støy» fra fortida eller framtida som forstyrret.

Og for **meg** nå;

Etter at jeg har vært på besøk hos barn, svigerbarn og barnebarn som bor i Bergen og Stavanger, må jeg erkjenne at mange av de øyeblikkene som ble gitt meg sammen med dem, gikk meg forbi, - for jeg var opptatt med andre tanker,- bekymringer som oftest. Disse opptok meg mer.

Barn og barnebarn er for meg testen på å være tilstede i øyeblikket. For sammen med dem kommer selveste **Livet** til meg, - et liv mettet på innhold og mening, - og det kommer til meg gitt som **ren gave**.

Å leve i øyeblikket er en livskunst, - for det er der selve livet er gjemt,- i møte med mitt medmenneske ansikt til ansikt.

Den danske filosofen og etikeren Knud Løgstrup (1905 – 1981) sier; «Vi holder hverandres liv mellom hendene» Han mener at noe av mitt livs skjebne avgjøres av mitt medmenneske. Og **jeg** har innflytelse på mitt medmenneskes skjebne i livet. For vi er gitt til hverandre. Nå holder jeg for et øyeblikk deres liv mellom mine hender ved det jeg sier til dere, - for ord skaper, - de har evnen til å forandre. Jeg ønsker nå å gi dere noe godt i livet ved det jeg sier.

Selv den minste kan holde den største i mellom sine hender. Tenk på hva et barn kan utrette for å skape mening i en bestefars liv. *I Bergen og Stavanger blir mitt liv holdt fast vakkert og varsomt av glade og lekne barnebarn!*

Hva skal vi gjøre for å kunne leve i øyeblikket?

Selvsagt å være bevisst på at i øyeblikket ligger selve **Livet** gjemt.

Jeg kan øve meg. Være tilstede med meg selv når jeg møter et annet menneske, - bli litt lengre hos den andre enn jeg først tenkte, - gi meg mer tid til den jeg treffer på. Se i øynene, - vente, - vente, - på den andre. - Være mer *positivt nysgjerrig* på den jeg møter, ----- hvem er du, ... og hva bringer du med deg som du vil dele med meg....?

Og hva bringer jeg med meg, - som jeg vil dele med, og gi til den andre....?

Møte øynene til den andre, - og følge oppfordringen til dikteren Hans Børli (1918-1989) i hans kanskje mest kjente dikt; «*Ett er nødvendig her i denne vår vanskelige verden av husville og heimløse; Å ta bolig i seg selv. Gå inn i mørket og pusse sotet av lampen. Slik at mennesker på veiene kan skimte lys i dine bebodde øyne.*»

Teologiprofessor Jacob Jervell (1925-2014) var en av de fremste fagteologene her til lands i vår tid, - en meget dyktig kommunikator og samfunnsdebattant, - lyttet til av svært mange med respekt og interesse. Han ble i et intervju spurt om hva han nå leste av bøker etter at han ble pensjonist? Da svarte han, - uvørent og overraskende som vanlig; «Nei, nå har jeg sluttet å

lese bøker. Nå leser jeg bare ansikter. Jeg går opp og ned Kirkeveien for å møte menneskers blikk for å lese deres ansikter.» «Men det fortvilte,» sa han, «- er jo at så mange går der og bare stirrer ned i mobiltelefonen sin.»

Det var vanskelig å fange blikkene. Mange av de han møtte var et annet sted enn der de var akkurat da. I Kirkevegen. De fikk ikke med seg den eldre mannen som for et øyeblikk ville møte dem med sitt gode og varme blikk, - og slik positivt bekreftet dem i hverdagen.

Tankevekkende!

Vi kjenner oss igjen, - noen og enhver?

Å leve i øyeblikket fordrer også å rydde i sin fortid, - å ikke ha noe som forstyrrer av uoppgjort liv med sine nærmeste, - og - ha tillit til at dagen i morgen har nok med sin egen plage, - slik det heter i Skriften (Bibelen). Det som handler om i morgen, får vente til da?

Å leve i øyeblikket, er å gi seg bedre tid hos den andre du møter, bli lengre enn du først trodde. Etterpå blir jeg overrasket; - hva var det med dette mennesket som gjorde at jeg ble lengre enn det jeg først tenkte? Det var **noe** med dette mennesket---, - det viste meg plutselig **det vakre i seg**,-- ---Dette kommer først fram hos oss alle når vi får tid nok til å vise det fram, - den andre gir oss av sin tid til å vise det.

Tidligere fengselsprest Odd Cato Christiansen fikk som den første i 2009 «en ålreit fyr-pris», opprettet av krimforfatteren Jo Nesbø for sin innsats bla som fengselsprest og arbeid blant «de nederst» på samfunnsstigen, de menneskene som lever på «livets

kant». Han ble intervjuet i forbindelse med overrekkelse av prisen, - og han ble spurt om hva han sier når han kommer inn i cella til en dobbeltmorder? Odd Cato tenker seg lenge om, og svarer dvelende; « Neiii..., hva sier jeg da, -- hva sier jeg da---? Neiiiiii..... Jeg setter meg ned, og så sitter jeg der, og så blir jeg der...., og så sitter jeg der..... For, - det ligger et uendelig håp gjemt i at det finnes mennesker som blir og blir selv om jeg tror at nå går de, for de tåler vel ikke mer av meg?»

Så tilføyer Odd Cato, «Dette er Kristi spor i verden.....!»

Kristus er skjult bak menneskers øyne, - bak den andres øyne.

Gud har skjult seg for at vi skal få øye på hverandre.

En underlig Gud møter oss med nåde og barmhjertighet og ny start i livet gjennom våre medmennesker som Gud har gitt oss å leve sammen med.

Når et medmenneske stopper opp og blir lengre hos oss enn vi ventet, så er det som om Gud åpner opp livet igjen for oss.

Det er i øyeblikket dette kan skje!

Ha en velsignet dag!